

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького
Освітня програма	4073 Безпека державного кордону
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	252 Безпека державного кордону

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

01.04.2021 р.

Справа № 0210/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 25 "Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону" у складі:

Майстренко Олександр Васильович – головуючий,

Белай Сергій Вікторович,

Віктор Стрінада,

Дяченко Володимир Іванович,

Кононов Олексій Анатолійович,

Кузавков Василь Вікторович,

Павленко Максим Анатолійович,

Рижов Ігор Миколайович,

Ролін Ігор Федорович,

за участі запрошених осіб:

Каштелян Сергій Олександрович – гарант ОП,

Репіло Юрій Євгенович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4073
Назва ОП	Безпека державного кордону
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	252 Безпека державного кордону
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Цілями ОПП є професійна підготовка офіцерів прикордонників тактичного рівня. ОПП дозволяє опанувати сучасні форми та методи оперативно-службової діяльності на реальних прикладах, зокрема шляхом проходження практичної підготовки в підрозділах охорони державного кордону. Головною особливістю цієї ОПП є підготовка здобувачів вищої освіти до професійної діяльності у сфері безпеки державного кордону з урахуванням уніфікованих стандартів щодо підготовки співробітників прикордонних служб ЄС (Common Core Curriculum – 2017). Підготовка фахівців у сфері безпеки державного кордону за цією ОПП здійснюється лише у НАДПСУ.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Експертною групою встановлено, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням позицій та потреб всіх стейкхолдерів, міжнародних партнерів зокрема, Європейської агенції з прикордонної та берегової охорони FRONTEX, тощо. Відпрацьовано якісно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/7k7SHgM>) та Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/yk7S4wz>). НАДПСУ взаємодіє з провідними ЗВО та науковими установами організаціями України (<https://cutt.ly/dLY4UiL>) та ближнього зарубіжжя (<https://cutt.ly/yY4bAX>) у галузі воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону. На сайті НАДПСУ у підрозділі Публічне обговорення освітніх програм усі охочі можуть залишити свої пропозиції щодо удосконалення ОП. За результатами бесід зі стейкхолдерами під час зустрічей в ході акредитації виявлено, що залучення стейкхолдерів до формулювання цілей ОП та визначення програмних результатів навчання носить реальний, а не формальний характер.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Експертною групою встановлено, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням: дотримання забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання. Згідно Стратегічного плану розвитку НАДПСУ на період до 2026 року (<https://cutt.ly/Flv1Pko>), одним із стратегічних завдань визначено приведення організації та змісту освітньої діяльності у відповідність до реальних процесів, що відбуваються у країні та на державному кордоні, сучасних поглядів щодо реалізації форм оперативно-службової діяльності; змістовне вдосконалення військово-прикордонної компоненти в межах функцій прикордонного відомства із впровадженням в освітній процес євроатлантичних та європейських стандартів з підготовки фахівців сектору безпеки та оборони. Таким чином, цілі ОП відповідають змінам у стратегії ЗВО, що відбулися протягом останнього часу.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У звіті експертної групи вказано, що цілі ОП передбачають підготовку бакалаврів безпеки державного кордону тактичного рівня вищої освіти, здатних вирішувати завдання щодо забезпечення безпеки державного кордону на ділянці відповідальності прикордонного підрозділу з урахуванням унікальної ролі і місця ДПСУ у системі національної безпеки як елемента СБіО та складного безпекового середовища на державному кордоні України.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, з них 61 кредит (25.4%) складають вибіркові ОК, що відповідає ст.5 Закону України “Про вищу освіту” та “Стандарту вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальність 252 Безпека державного кордону (<http://surl.li/muyv>) . У ОП також передбачена практична підготовка (<http://surl.li/muyq>), яка складає 12 кредитів ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має чітку структуру, необхідні реквізити, профіль навчання, перелік ОК; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмних результатів навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області визначеної спеціальності 252 Безпека державного контролю.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Відповідно до змісту освітньої програми, вільний вибір дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти за власним бажанням в автоматизованій підсистемі на інформаційному порталі НАДПСУ. Під час роботи експертна група виявила недоцільність віднесення «Практичної підготовки» до переліку вибірових навчальних дисциплін з огляду на закріплення здобувачами теоретичних знань та практичних навичок із компетентностей та програмних результатів навчання, які визначені ОП. Дана пропозиція експертної групи вже врахована в подальшій роботі.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Експертною групою проведений аналіз НП та складових ОК (https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/navchalnyj-plan_bdk.pdf) який показав, що на ОП застосовуються різні види практичної підготовки: практичні та комплексні заняття, лабораторні роботи, виконання індивідуальних завдань тощо. Крім цього в ОП та НП передбачена «Практична підготовка», яка складає 12 кредитів ЄКТС і проводиться в підрозділах охорони державного кордону Державної прикордонної служби України. Варто відмітити, що здобувачі вищої освіти мають можливість самостійно обирати місце проходження практики. Таким чином, ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідної для подальшої професійної діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

З висновку експертної групи ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

З висновку експертної групи та інтернет ресурсу зміст ОП чітко корелює з предметною областю, компетентностями та результатами навчання визначених у Професійному стандарті офіцера тактичного рівня Державної прикордонної служби України (наказ Голови ДПСУ від 20.12.2018 р. - <https://cutt.ly/3l7gaMP>).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навчальний план Безпека державного кордону (<https://cutt.ly/llWglJv>) відповідає ОП та формується проектною групою у взаємодії з навчальним відділом, факультетами та кафедрами, обговорюється та затверджується на засіданні Вченої ради НАДПСУ. Обсяг ОП та фактичне навантаження здобувачів регламентується п.43 Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozh-op-vydav-26.12.2018-1.pdf>). Таким чином, обсяг ОП та її окремих ОК в основному відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмними результатами навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

З висновку експертної групи та інтернет ресурсу правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Експертною групою отримано докази, що правила прийому на навчання за ОП враховують її особливості.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

З висновку експертної групи та інтернет ресурсу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регламентовані п.141, 142 Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozh-op-vydav-26.12.2018-1.pdf>) та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-prava-na-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-natsionalnij-akademii-derzhavnoi-trykordonnoi-sluzhby-ukrainy-imeni-bohdana-khmelnyskoho.pdf>).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Із звіту експертної групи та інтернет ресурсу правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами вищої освіти Національної академії державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozhennia_nadpsu_pro-neformalnu-osvitu.pdf). Визнання результатів, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті може здійснюватися в обсязі ОК або їх окремих частин (тем, розділів, модулів тощо) до початку їх реалізації (їх окремих частин).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Із звіту експертної групи інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК присутня у силабусах навчальних дисциплін (РПНД) (<http://surl.li/muyn>) та програмах практичної підготовки (<http://surl.li/muyq>), які доступні усім учасникам освітнього процесу. Силабуси навчальних дисциплін мають усі необхідні атрибути: анотації із описом компетентностей та ПРН, зазначенням програми навчальної дисципліни, критеріїв оцінювання та інформаційних ресурсів. Загальна методика оцінювання знань здобувачів за кредитно-модульною системою в НАДПСУ викладена у Положенні про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) національної академії державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького (<http://surl.li/mvns>). ЕГ було звернено увагу на наявність додаткових заохочувальних балів при оцінюванні знань здобувачів, що мають здобутки у науковій, раціоналізаторській, винахідницькій роботі та у спорті. Щодо інформування здобувачів ЕГ було з'ясовано, що НПП кафедр на початку семестру навчання (на перших заняттях) доводять до них інформацію щодо дисципліни, яка вивчається в поточному семестрі (навчальному році), термінів поточного і підсумкового контролю, а також критерії мінімального порогового рівня оцінки за запланованими результатами навчання з навчальної дисципліни.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

З висновку експертної групи та інтернет ресурсу поєднання навчання і досліджень здобувачів вищої освіти під час реалізації ОП відбувається шляхом: залучення їх згідно з Положенням про наукове товариство курсантів, студентів, слухачів, ад'юнктів, докторантів і молодих вчених НАДПСУ (<http://surl.li/mvnx>) до наукової діяльності у рамках роботи гуртків наукового товариства курсантів (<http://surl.li/mvnxv>); участі у наукових конференціях та семінарах, виконання індивідуальних завдань за ОК. Отже, НАДПСУ у цілому забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП із науковими дослідженнями.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Із звіту експертної групи НПП регулярно (мінімум раз на рік) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері безпеки державного кордону.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання, викладання і наукові дослідження у НАДПСУ скеровані визначеною інституційною політикою та стратегією інтернаціоналізації, які побудовані на розвиткові співробітництва з профільними за ОП міжнародними безпековими організаціями (зокрема, НАТО, Європейською агенцією з прикордонної та берегової охорони Frontex, Міжнародною організацією з міграції, ОБСЄ, Міжнародним центром розвитку міграційної політики), навчальними центрами і ЗВО. НАДПСУ є асоційованим членом міжнародної мережі партнерських академій Європейської агенції Frontex. НАДПСУ протягом 2020 р. відвідали 6 іноземних делегацій, а саме представники НАТО, Посольства ФРН, Міжнародної організації з міграції в Україні, незалежний художник-волонтер громадянка Литви Беата Куркуль, Посли Королівств Норвегії і Швеції. НАДПСУ активно залучається до участі у міжнародних та міжвузівських заходах (<http://surl.li/mvqu> - 48 заходів різного формату), що дозволяє НПП впроваджувати на ОП сучасні досягнення в сфері безпеки державного кордону. Проте експертною групою рекомендовано залучати до участі здобувачів вищої освіти у цих міжнародних та міжвузівських заходах, через виступи на конференціях, проведеннях круглих столів, тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozh-op-vydav-26.12.2018-1.pdf> основними формами контрольних заходів ОП є поточний (модульний) та підсумковий контроль. Оцінювання здобувачів здійснюється відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) НАДПСУ https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozh-otsinka-2020-_12.01..pdf. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання в межах ОК розкриті в ОП, НП та у силабусах, які є у вільному доступі <https://nadpsu.edu.ua/sylabusy-navchalnykh-dystyplin-opp-bezpeka-derzhavnoho-kordonu-bakalavr/>. Із звіту експертної групи та інтернет ресурсу, система контрольних заходів дозволяє встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого ОК та ОП в цілому.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок процедур проведення контрольних заходів, порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється Положеннями НАДПСУ та висвітлено в інтернет ресурсі.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Експертною групою встановлено, що здобувачі та НПП мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. Курсанти, НПП та адміністративний персонал мають чітку негативну позицію до таких порушень, взаємодіють між собою для уникнення таких випадків.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Із висновку експертної групи, отримана інформація та надані пояснення підтверджують відповідність викладачів профілю дисциплін ОП, а їх академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Із звіту експертної групи з'ясовано, що при конкурсному добору викладачів перевага надається НПП, які мають відповідний до напряму викладання рівень вищої освіти, наукові ступені та вчені звання за профілем діяльності, практичний досвід служби в органах управління, підрозділах ДПСУ, досвід науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Таким чином, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Із звіту експертної групи та інтернет ресурсу з'ясовано, що форми і заходи залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу вже зазнали значних змін, мають погоджене стратегічне бачення та системний характер (<https://cutt.ly/aLY8NvB>).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Із звіту експертної групи з'ясовано, що НАДПСУ залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців, проте цей напрям потребує вдосконалення.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Із звіту експертної групи з'ясовано, що процедури, за якими НАДПСУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включають професійне і матеріальне заохочення. За конкретні позитивні результати у роботі, службовій діяльності НПП заохочуються керівництвом ДПСУ та НАДПСУ. Загалом викладачі отримують матеріальні та моральні заохочення до професійних та державних свят; за індивідуальні здобутки у галузі тощо. Такими заохоченнями є подяки, грамоти, грошові премії, занесення на дошку пошани або кращих методистів. НПП, які активно вдосконалюють свою викладацьку майстерність, зазвичай мають вищий рейтинг, а тому їм надається пріоритет щодо призначення на вищі посади.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансування матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу в НАДПСУ здійснюється за бюджетними програмами 1002060 «Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації Національною академією Державної прикордонної служби України», 1002030 «Забезпечення виконання завдань та функцій Державної прикордонної служби України» <https://nadpsu.edu.ua/publicna-informatsiia/> (розділ Фінансові показники). Навчально-методичне та інформаційне забезпечення за номенклатурою, якістю і кількістю забезпечує усі освітні компоненти, дає можливість досягати визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Із звіту експертної групи встановлено, що НАДПСУ забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Всі навчальні групи забезпечені обладнаними навчальними класами для самостійної підготовки. В гуртожитку розгорнуто комп'ютерний клас з периферійними пристроями та доступом до внутрішніх мереж і мережі інтернет, що дає змогу курсантам вільно та безоплатно користуватися цими ресурсами.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище НАДПСУ є безпечним для здобувачів вищої освіти, що досягається дотриманням санітарних та протипожежних норм, вимог охорони праці, а також створенням ефективної системи охорони здоров'я та морально-психологічного забезпечення.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Із звіту експертної групи встановлено, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти у НАДПСУ регламентована низкою документів та реалізується за освітньою

програмою. Організаційна підтримка надається командирами (начальниками), згідно керівних документів ДПСУ, чіткою організаційною структурою. Академія врегулює таку підтримку через Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozh-op-vydav-26.12.2018-1.pdf> та Інструкцію з організації та проведення самостійної підготовки слухачів, курсантів НАДПСУ <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/instruktsiia-sampo-2013-zatverdzhena.pdf>. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти різних років навчання за ОП виявлена задоволеність останніх в організації навчання та викладання за ОП, в якості організації взаємодії здобувачів вищої освіти з викладачами та посадовими особами усіх ланок управління НАДПСУ.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають право на освіту у НАДПСУ за індивідуальним графіком. Процедура реалізації такого права визначається Положенням про навчання за індивідуальним графіком та індивідуальним планом здобувачів вищої освіти НАДПСУ <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozhennia-ind-hraf.-2.pdf>. Випадків реалізації такого права на ОП, що акредитується не виявлено.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НАДПСУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП регулюються Методичними рекомендаціями з порядку розробки та перегляду ОП у НАДПСУ (<http://surl.li/mvrl>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ пп.13,16 (<http://surl.li/mvrn>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Експертною групою, під час зустрічей встановлено, що здобувачі на ОП є повноцінними партнерами у процесі забезпечення якості ОП. Підтримується їх постійний зворотній зв'язок з гарантом ОП, НПП, керівництвом кафедр і факультету, а також з керівництвом НАДПСУ. Практикуються різні форми залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості: запрошення до обговорень робочих навчальних планів під час засідань вченої ради НАДПСУ; запрошення до обговорення актуальних питань удосконалення ОП під час засідань групи забезпечення ОП; опитування щодо змісту дисциплін, які реалізують ОП; проведення робочих нарад із залученням здобувачів різних курсів; проведення вибіркового опитування серед здобувачів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Замовником ОП є Адміністрація ДПСУ. Представники Замовника: Департамент охорони державного кордону та управління професійної підготовки АДПСУ. Представники Замовника постійно очолюють екзаменаційні комісії та підкомісії, здійснюють інспектування НАДПСУ; проводять заняття в системі професійної підготовки щодо стану та перспектив розвитку відомства, висвітлення нових тенденцій у діяльності, досвіду ООС; розглядають і погоджують програми стажування; беруть участь у підбитті підсумків освітнього процесу, визначають завдання щодо забезпечення якості ОП та їх реалізації; залучаються до рецензування літератури, та замовляють НДР. Департаменти та управління Адміністрації ДПСУ є кураторами кафедр. Під час зустрічей з представниками замовника випускників за ОП, здобувачами на ОП та випускниками за спорідненою програмою підтверджено, що представники замовника залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери (<https://cutt.ly/ZzrzNTo>, <https://cutt.ly/TzrzOy>). Їх позиція обов'язково береться до уваги під час перегляду ОП. Таким чином, в межах системи внутрішнього забезпечення якості ОП взаємодія з роботодавцями має реальний та постійний характер.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На даний час за ОП жодного випуску ще не було. Разом із тим, у НАДПСУ напрацьовано дієві механізми збирання та врахування інформації щодо траєкторій їхнього подальшого кар'єрного шляху через Результати аналізу відгуків на випускників (<http://surl.li/mvse>).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Із звіту експертної групи встановлено, що НАДПСУ забезпечує своєчасне реагування на недоліки, які виявляються в освітньому процесі, а також поширення позитивних практик.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОП підлягає первинній акредитації, однак під час її перегляду враховані зауваження та рекомендації, узагальнені за досвідом акредитацій в НАДПСУ інших ОП та спеціальностей. З метою системного та планомірного реагування на зауваження та пропозиції (особливо інституційного характеру) за результатами всіх акредитацій, розроблені Плани усунення недоліків виявлених під час проходження акредитації відповідних ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ встановлено наявність сформованої культури якості на даній ОП та в цілому в НАДПСУ. Курсанти, науково-педагогічні та адміністративні працівники залучені до постійного вдосконалення та підвищення якості надання освітніх послуг.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Із висновку експертної групи, права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими, доступними та визначені у документах, оприлюднених на офіційному сайті НАДПСУ. Під час проведення зустрічей, представники від всіх учасників освітнього процесу підтвердили зрозумілість правил і процедур, що регулюють їхні права та обов'язки, їхню доступність та послідовне дотримання під час реалізації ОП.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Враховуючи особливість діяльності НАДПСУ як вищого військового навчального закладу, проєкт ОП був оприлюднений тільки у локальній мережі НАДПСУ для ознайомлення, як здобувачів вищої освіти та НПП. Також, електронні варіанти ОП були надіслані до стейкхолдерів для отримання зауважень та пропозицій, які були враховані. При розробці ОП враховано результати опитування випускників за спорідненою спеціальністю, а також результати аналізу змісту ОП з інших спеціальностей. ОП обговорювалася на засіданні методичної ради факультету, розглядалась на засіданні Вченої ради НАДПСУ. До складу Вченої ради входять і представники здобувачів вищої освіти. Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проєкту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів) наведено (<https://nadpsu.edu.ua/osvita/osvitni-proekty/tablytsia-propozytisij/>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Із звіту експертної групи та інтернет ресурсу, інформація про ОП оприлюднюється з врахуванням меж відкритості. Веб-сайт НАДПСУ забезпечує можливість отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів, які носять відкритий характер. На офіційному сайті НАДПСУ оприлюднено ОП за різними роками (<http://surl.li/muiu>). Ці документи містять цілі, очікувані (програмні) РН та ОК в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. НАДПСУ крім офіційного сайту має ще сторінки у соціальних мережах, де

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При розробці та коригуванні ОП конкретизувати пропозиції стейкхолдерів на офіційному сайті НАДПСУ щодо конкретних ОП з висвітленням механізму їх прийняття або відхилення.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Розглянути можливість формування малочисельних груп здобувачів при вивченні навчальних дисциплін вільного вибору; на ООК 13,15,16 зменшити кількість годин аудиторної роботи; узгодити практичну підготовку курсантів за навантаженням у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу НАДПСУ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Систематизувати інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей їх участі в курсах дистанційного навчання, інших заходах спрямованих на отримання результатів навчання, зокрема під час академічної мобільності; розширити взаємодію з іншими ЗВО щодо використання можливостей навчальної платформи Moodle.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Додати у силабуси (РПНД) схему нарахування балів за кожне заняття (модуль) тощо; більш активно залучати здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи та участі у міжнародних та міжвузівських заходах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Деталізувати документи з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності працівників та здобувачів вищої освіти з точки зору студентоцентрованості з наданням інформації, можливо, алгоритмів дій: куди, коли, до кого звертатись, за якою формою текстового документу, який формат файлу та ін.; вдосконалити процедуру оцінювання в межах силабусів навчальних дисциплін за ОП щодо врахування ваги різних видів занять, підсумкового модульного контролю, специфіки ОК та висвітлення їх у зручному для здобувача вищої освіти вигляді.

Критерій 6. Людські ресурси

Залучати різні категорії професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення планових аудиторних занять згідно навчального плану та відповідно до розкладу занять; удосконалити облік підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників із внесенням та оновленням даних у кредитах ЄКТС відповідно до змін у законодавстві.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

-

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

-

Критерій 9. Прозорість та публічність

Спростити механізм внесення необхідних змін на сайт НАДПСУ за ОП; конкретизувати на сайті НАДПСУ Таблицю пропозицій щодо освітніх програм.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

МАЙСТРЕНКО ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ